

zulk een voorschrift kan leiden, leert men uit een vraag, door het bestuur der Aerztekammer behandeld. Een arts had een 15 jarig meisje op verzoek harer moeder onderzocht en gedefloreerd bevonden. Bij navraag bleek, dat haar vader reeds een jaar lang in ongeoorloofden omgang met haar had geleefd. Moest nu dit geval worden aangegeven? Het bestuur was van oordeel, dat defloratie op zich zelve noch als „ziekte” noch als „gewelddadige verwonding” is te beschouwen en de letter der wet de aangifte hier dus niet eischt (*Münch. med. Wochenschr.*).

Personalia. — Benoemd: tot ord. prof. in de pharmacologie te Basel (vacature MASSINI) de extraordinarius Dr. A. JAQUET.

Overleden: de 38-jarige gynaecoloog Prof. GESSNER te Erlangen.

PINKHOF.

BINNENLAND.

— **Vaccinatiedwang.** Het eerste nummer van het *Tijdschrift voor Physische Therapie en Hygiëne*, dat de voortzetting is der *Bladen voor hygiënische Therapie* en door de Geneeskundige Vereeniging voor physische Therapie en Hygiëne wordt uitgegeven, bevat het stenographisch verslag der vergadering diër Vereeniging, welke op 7 Januari ll. te Utrecht over het vaccinatie-vraagstuk is gehouden. In deze vergadering, die voor alle geneesheeren toegankelijk was, heeft collega JOH. P. SCHOUTEN te Bolnes de volgende stellingen verdedigt:

1. Noch de directe, noch de indirecte invloed van de vaccinatie is toereikend ter verklaring van de plotselinge en blijvende daling der pokkensterfte in de 19de eeuw.

2. De statistiek, die de practisch eenig mogelijke bewijsmethode is voor het nut der inenting als middel ter voorkoming van pokken-epidemieën, heeft dit nut nog niet aangetoond.

3. Aan de vaccinatie zijn gevaren verbonden van welker grootte de onlangs ten onzent gehouden enquête geen getrouw beeld heeft gegeven.

4. De hier te lande bestaande zijdelingsche vaccinatiedwang moet worden afgeschaft en vervangen door maatregelen van hygiënischen aard. Bij uitbreken der pokken bezitten wij in isoleering en desinfectie volkomen vertrouwbare middelen om de uitbreiding der ziekte tegen te gaan.

Aan de discussie werd deelgenomen door de Heeren E. VAN DIEREN van Amsterdam, Dr. VROESOM DE HAAN van Rotterdam en H. VAN DEN BERG van Haarlem. De eerste richtte zich niet tegen de verdediging der stellingen in deze vergadering door den Heer SCHOUTEN uitgesproken, maar tegen zijn brochure en de daarin verkondigde bezwaren. Alleen wees hij er op, hoe Spreker zich nu niet meer zoo zeker uitliet over de waardeloosheid der vaccinatie als in die brochure en toegaf dat de vaccinatie tijdelijk onvatbaar maakte. Dr. VROESOM DE HAAN besprak, na gewezen te hebben op de nauwkeurigheid en beteekenis der statistieken van KÓRÖSI, voornamelijk de gevaren aan de vaccinatie verbonden. Hij had in 1901 aan Dr. SCHOUTEN, Secretaris van den Anti-vaccinedwang-Bond, geschreven om alle revaccinaties in dat jaar op de scholen te Rotterdam gedaan (20186) gezamenlijk na te gaan. De Bond is op dit voorstel niet ingegaan. Hij heeft dat onderzoek

echter zelf voortgezet en deelde de uitkomsten ervan in deze vergadering mede.

In zijn repliek merkte de Heer SCHOUTEN op, dat hij deze zaak wel degelijk bij het Beataur van den Bond ter sprake bracht, maar dat het werk te omvangrijk en te kostbaar bleek, redenen waarom dat onderzoek niet geschied is. Voorts kwam hij op tegen de bewering als zou hij de gevaren *zoo groot en veelvuldig* achten en zeide uitdrukkelijk, dat hij ze niet *zoo* groot acht.

De Heer VAN DEN BERG herinnerde aan de cijfers van 's-Gravenzande, die ook zulk een gunstig licht werpen op de beteekenis der vaccinatie.

Ten slotte werd er gedebatteerd of de vergadering een motie zou aannemen om de wenschelijkheid uit te spreken, dat de regeering, voordat zij tot vaccinatie-wetswijziging overga, een speciale commissie van vaccinatie-deskundigen benoeme om de regeering voor te lichten omtrent dit punt. Daar echter bleek dat slechts een minderheid der vergadering voor het indienen der motie was werd hiervan afgezien.

— **Parc vaccinogène.** De Redactie ontving het elfde jaarverslag van het Parc vaccinogène en het zevende jaarverslag van het daaraan verbonden instituut-PASTEUR te Weltevreden over 1901. Deze verslagen zijn door den directeur Dr. A. H. NIJLAND ook gepubliceerd in het *Geneeskundig Tijdschrift voor Ned.-Indië* Deel XLII, Afl. 5. In de eerste plaats blijkt uit dit verslag, dat in Indië nog veelvuldig wordt gevaccineerd met gehumaniseerde lympe; men is echter voortdurend bezig het enten met animale lympe over steeds meer districten uit te breiden. In de 31 districten, waar het vaccineeren uitsluitend met animale lympe geschiedde, zijn 139993 vaccinaties met 94.9 pCt. succes der gecontroleerde, en 442534 revaccinaties met 62.2 pCt. succes der gecontroleerde verricht. Het aantal verzonden buisjes met geconserveerde lympe is elk jaar stijgend. Van de verrichte piqnres ontwikkelden zich gemiddeld 72.4 pCt. vaccine-puisten, zoodat het resultaat zeer bevredigend is te noemen. Van 580 gecontroleerde vaccinaties aan het Parc vaccinogène verricht slaagden 99.9 pCt.

In het jaar 1901 kwam een verbouwing, van het Parc Vaccinogène tot stand, waardoor de ruimte vergroot werd en verbetering aangebracht werd.

In 1901 kwamen aan het Instituut PASTEUR 222 patiënten onder behandeling, van wie op 1 Januari 1902 nog 18 onder behandeling bleven. Het jaar was begonnen met 6 personen. Bij 3 personen werd de behandeling gestaakt. hetzij omdat zij zich er aan onttrokken, of omdat bleek, dat het dier dat hun gebeten had, niet dol was geweest. Van twee personen is bericht ontvangen dat zij na de behandeling aan lyssa overleden zijn: één binnen 14 dagen na afloop der behandeling en één meer dan 14 dagen daarna. In den loop van het jaar werd nog bericht ontvangen van het overlijden aan lyssa van twee personen, die in 1900 onder behandeling waren geweest. De eerste overleed 477 dagen na den beet, de tweede 214 dagen na den beet.

— **Loosduinen.** In het Christelijk gesticht voor krankzinnigen „Bloe-mendaal” te Loosduinen werden op 1 Januari 1902 verpleegd 468 patiënten (234 m. en 234 vr.) waarvan 8 patiënten (5 m. en 3 vr.) met verlof afwezig waren. In den loop van het jaar werden opgenomen 173 patiënten (94 m.